

tænkt sig, at den uden videre med det samme skulde træde ud i Livet. De fleste ville kunne forstaa, at det vilde vende alt for meget op og ned paa de Værdier, der i de nærmest foregaaende Aar vare blevne satte paa Ejendommene. Jeg skal indrømme, at, som Ejendomsskylden nu foreligger, er den betydelig mildere end den, Landstinget fordrede i Fjor, og det vil i nogen Grad kunne forlige mig med det foreliggende Lovforslag; men selv med disse Lempelser vil der den Dag, Loven træder ud i Livet, være vendt betydelig op og ned paa mange Ejendommers Værdi. Jeg behøver ikke at gaa omkring i min Valgkreds for at se det; i min egen By er der Ejendomme, der ville gaa 2 til 4,000 Kr. ned, andre, der ville gaa lige saa mange Tusinde op, fordi Ejerne have købt dem enten med Hensyn til det store Hartkorn paa Ejendommen eller med Hensyn til de smaa Udgifter paa Grund af, at der ingen Hartkorn var. Naar vi skulle til en mere retfærdig Omdeling af Skatterne, kunne vi selvfølgelig ikke yde fuld Retfærdighed til hvert enkelt Individ; det er umuligt; men vi skulle alligevel arbejde hen til, at Uretfærdigheden over for den enkelte bliver saa lille og taalelig som muligt. Og det staar alligevel for mig saaledes, at det ikke vil blive Tilfældet ved det foreliggende Lovforslag.

Jeg ved nok, at vi ellers i Øjeblikket behandle Forslaget om en Formue- og Indkomstskat, men Formanden har givet mig Lov til at tale om Ejendomsskylden, og vi ere jo alle enige om, at disse Forslag gribe saa stærkt ind i hinanden, at det er umuligt at vedtage det første uden at tage de andre med; saa kunde Staten gøre en god Forretning. Men det er navnlig Forslaget om Ejendomsskylden, der drages frem. Der er i dette foreslaaet en ikke saa lille Lempelse over for Landejendomme; naar en Ejendom ikke overstiger en vis Værdi og ikke et vist Antal Tønder Hartkorn, foreslaas der en Lempelse, saa længe den nuværende Ejer ejer den. Men hvor længe varer det? For nogles Vedkommende maaske et Aar, for andre maaske nogle faa Aar; men efter nogle Aars Forløb vil der ske et Omslag for dem alle, idet Ejeren ønsker at overdrage Ejendommen til Arvingerne eller ser sig nødsaget til at sælge den, og i begge Tilfælde skal den fulde Skat indtræde, og dette vil medføre en meget betydelig Værdiforringelse for Ejendommen lige straks. Jeg vil derfor haabe, at § 6 maa blive forandret, forinden Lovforslaget træder i Kraft, saaledes, at hvad

enten den paagældende beholder sin Ejendom eller sælger den, vil denne Moderation kunne følge med og i nogen Grad komme ham til gode under den Skatteforhold. Lovforslagets Bestemmelse gælder ikke blot for Salg af hele Ejendommen, men den maa ogsaa gælde ved Salg af et Stykke af Ejendommen; saa maa ogsaa den fulde Skat indtræde. Udstykninger gaa jo nu rask for Haanden, og jeg ser ingen Ulykke deri; jeg vilde ønske, at det for de store Ejendommers Vedkommende kunde gaa meget raskere; det vilde være en stor Vinding for Nationen. Da, som sagt, Udstykningen gaar stærkere og stærkere for sig selv for Ejendomme under 3 Tdr. Hartkorn, forekommer det mig ogsaa uretfærdigt, at en Mand, saa snart han sælger 1 eller 2 Tdr. Land, en Udlod for Eksempel, som det ikke kan betale sig at drive længere, saa straks skal bære den fulde Skattebyrde. Jeg er altsaa glad ved denne Lempelse; men jeg er ikke glad ved, at den skal ophøre, saa snart der sker nogen Forandring med Ejendommen. Det vil blive til alt for stor Skade for mange. — Da jeg nu ønsker at sige alt, hvad jeg for mit Vedkommende har at sige om alle Lovene, skal jeg med det samme rette et Spørgsmaal til den højtærede Finansminister med Hensyn til Bygningsskylden. Der findes her nogen Lettelse for dem, hvis Ejendomme ikke naa op over 24,000 Kroners Værdi; men det hedder om disse, at de udelukkende skulle knyttes til Landbrug eller Havebrug som Næringsvej. For Øjeblikket ere Landbrug og Fiskeri stillede gunstigere end Haandværk og Industri; men i Fjor eller i Forfjor vedtog vi, at det mindre Haandværk skulde stilles akkurat paa lige Fod med Landbrug og Fiskeri, idet det ogsaa skulde være fri for Bygningsafgift. Nu ser jeg ikke rettere end, at dersom denne § 6 træder i Kraft, ville Ejendomme paa over 3,000 Kr. eller deromkring, som ejes af Fiskere eller mindre Haandværkere, og som nu ere fritagne for Bygningsafgift, faa den fulde Ejendoms-skyld; thi der staar udtrykkelig, at der kun undtages saadanne Ejendomme, der ere knyttede til Landbrug eller Havebrug. Men naar vi nylig have afskaffet en Skat, fordi vi mente, at den var uretfærdig, skulde vi ikke gerne ved et nyt Forslag paalægge en ny Skat. Jeg ved vel, at den vil blive noget mindre ved dette Lovforslag end Bygningsafgiften var; men jeg kan ikke forstaa, at en Mand, der lever af Fiskeri og ønsker at drive det saa rationelt som muligt, eller en mindre Haand-